

praktyczne aspekty sprawozdawczości

przepływów pieniężnych

Ewa Śnieżek, Michał Wiatr

WWW

dotatkowe materiały
w wersji elektronicznej

Oficyna

a Wolters Kluwer business

wydanie II poszerzone

praktyczne aspekty sprawozdawczości przepływów pieniężnych

Ewa Śnieżek, Michał Wiatr

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

wydanie II poszerzone

Warszawa 2015

Oficyna

a Wolters Kluwer business

Recenzent I wydania
Prof. dr hab. Zbigniew Messner

Wydawca
Kamila Dołęgowska-Narloch

Redaktor prowadzący
Janina Burek

Opracowanie redakcyjne
Anna Maria Thor
Bogumiła Ziembła

Korekta i łamanie
Wydawnictwo JAK

Projekt graficzny okładki i zdjęcie
Barbara Widlak

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

Szanujemy prawo i własność.
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2011
© Copyright by Wolters Kluwer SA, 2015

wydanie II poszerzone

ISBN 978-83-264-9360-7

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

*Though my bottom line is black, I am flat upon my back,
My cash flows out and customers pay slow.
The growth of my receivables is almost unbelievable;
The result is certain – unremitting woe!
And I hear the banker utter an ominous low mutter,
„Watch cash flow”.*

Herbert S. Bailey Jr.

Spis treści

O autorach	11
Wstęp	13
CZĘŚĆ I. PRZEPIŁYWY PIENIĘŻNE W REGULACJACH KRAJOWYCH	17
Rozdział 1. Dlaczego <i>cash flow</i>?	19
<i>Ewa Śnieżek, Michał Wiatr</i>	
1.1. Informacja finansowa wyznacznikiem kierunku rozwoju globalnych standardów rachunkowości.	19
1.2. Rachunek przepływów pieniężnych a inne elementy sprawozdania finansowego	31
Rozdział 2. Przepływy pieniężne według regulacji polskich	39
<i>Ewa Śnieżek</i>	
2.1. Podstawy prawne sporządzania rachunku przepływów pieniężnych (ustawa o rachunkowości, regulacje giełdowe, KSR 1, MSR 7).	39
2.2. Definicje pojęć w rachunku przepływów pieniężnych	54
2.3. Rodzaje działalności w rachunku przepływów pieniężnych	57
2.4. Metodologia sporządzania rachunku przepływów pieniężnych	60
Rozdział 3. Zawartość merytoryczna poszczególnych pozycji rachunku przepływów pieniężnych	64
<i>Ewa Śnieżek</i>	
3.1. Działalność operacyjna (grupa A). Metody: bezpośrednia i pośrednia	64
3.2. Działalność inwestycyjna (grupa B).	73

3.3. Działalność finansowa (grupa C) oraz końcowe uzgodnienie poprawności sprawozdania	76
CZĘŚĆ II. ZASADY I TECHNIKI SPORZĄDZANIA RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH METODĄ POŚREDNIĄ I BEZPOŚREDNIĄ ORAZ METODĄ TRÓJSTOPNIOWEJ ANALIZY ZDARZEŃ GOSPODARCZYCH	83
Rozdział 4. Założenia dotyczące przykładu liczbowego oraz jego rozwiązanie metodologiczno-opisowe – metoda pośrednia. . . .	85
<i>Ewa Śnieżek, Michał Wiatr</i>	
4.1. Sporządzanie rachunku przepływów pieniężnych metodą pośrednią – ogólne założenia przykładu	85
4.2. Zdarzenia gospodarcze, które wystąpiły w spółce Alfa w roku 2009.	93
4.3. Noty objaśniające do bilansu	100
4.4. Prezentacja pełnego rozwiązania metodą pośrednią z komentarzem	105
Rozdział 5. Sporządzanie rachunku przepływów pieniężnych metodą pośrednią – technika 1.	113
<i>Michał Wiatr</i>	
5.1. Metoda korekt zmian bilansowych – założenia ogólne	113
5.2. Rachunek <i>pro forma</i> przepływów pieniężnych oparty na zmianach bilansowych	115
5.3. Wprowadzenie korekt w celu uzyskania prawidłowych wartości przepływów pieniężnych.	138
5.4. Podsumowanie metody korekt zmian bilansowych. Rozwiązanie	183
Rozdział 6. Sporządzanie rachunku przepływów pieniężnych metodą pośrednią – technika 2.	192
<i>Ewa Śnieżek</i>	
6.1. Prezentacja zestawień technicznych	192
6.2. Zasady przygotowania rachunku przepływów pieniężnych na podstawie zestawienia pomocniczego nr 3	211
6.3. Prezentacja pełnego rozwiązania z komentarzem	219
Rozdział 7. Sporządzanie rachunku przepływów pieniężnych metodą trójstopniowej analizy zdarzeń gospodarczych.	234
<i>Michał Wiatr</i>	
7.1. Założenia i opis metody trójstopniowej analizy zdarzeń gospodarczych	234

7.2. Przyporządkowanie wstępnych zmian bilansowych do działalności operacyjnej w rachunku przepływów pieniężnych	246
7.3. Trójstopniowa analiza zdarzeń gospodarczych – przykład z komentarzem	248
7.4. Podsumowanie metody trójstopniowej analizy zdarzeń gospodarczych	297
Rozdział 8. Metoda bezpośrednia w rachunku przepływów pieniężnych.	304
<i>Michał Wiatr</i>	
8.1. Założenia dodatkowe do przykładu.	304
8.2. Przykład z komentarzem	310
CZĘŚĆ III. SPORZĄDZANIE RACHUNKU PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH – IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW SZCZEGÓŁOWYCH	319
Rozdział 9. Szczegółowo i analitycznie o rachunku przepływów pieniężnych	321
<i>Ewa Śnieżek, Michał Wiatr</i>	
9.1. Propozycje z zakresu dokumentowania strumieni przepływów pieniężnych w sprawozdawczości finansowej.	321
9.2. Specyfika i odmienność analityki kont księgowych na potrzeby ujmowania przepływów pieniężnych	331
Rozdział 10. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych – ujęcie zgodne z Krajowym Standardem Rachunkowości nr 1	338
<i>Michał Wiatr</i>	
10.1. Istota podejścia	338
10.2. Szczegółowe zasady sporządzania skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych (według KSR 1)	344
10.3. Konsolidacja rachunku przepływów pieniężnych oraz pozostałych elementów sprawozdania finansowego – przykład z komentarzem	349
10.4. Prezentacja sprawozdań jednostkowych spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej. Omówienie sporządzonych rachunków przepływów pieniężnych	353
10.5. Konsolidacja sprawozdań finansowych ze szczególnym uwzględnieniem rachunku przepływów pieniężnych	385

Rozdział 11. Rachunek przepływów pieniężnych w nurcie światowych trendów rozwoju sprawozdawczości finansowej	417
<i>Ewa Śnieżek</i>	
11.1. Odbudowa zaufania do sprawozdawczości finansowej jako szansa na rozwój nowoczesnego raportowania biznesowego	417
11.2. Propozycje wynikające ze wspólnego projektu IASB/FASB <i>Financial Statement Presentation</i>	425
Zakończenie	439
Bibliografia	443
Indeks	445

O autorach

Ewa Śnieżek – doktor habilitowany, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Łódzkiego, pracownik naukowy Katedry Rachunkowości na Wydziale Zarządzania UŁ. Specjalista w zakresie rachunkowości przepływów pieniężnych, rachunkowości międzynarodowej oraz harmonizacji i standaryzacji rachunkowości, ze szczególnym uwzględnieniem sprawozdawczości finansowej i raportowania biznesowego. Autorka ponad 140 publikacji, wykładowca rachunkowości finansowej na studiach magisterskich, doktoranckich oraz podyplomowych, autorka otwartych i zamkniętych szkoleń z zakresu rachunkowości przepływów pieniężnych dla różnych jednostek gospodarczych. Laureatka wielu nagród za dorobek naukowy i dydaktyczny. Współtwórca projektów z rachunkowości przepływów pieniężnych dla wielu polskich przedsiębiorstw. Współautorka Krajowego Standardu Rachunkowości nr 1 „Rachunek przepływów pieniężnych”.

Michał Wiatr – doktor, adiunkt Katedry Rachunkowości na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego. Specjalista w zakresie badań i analizy sprawozdań finansowych, organizacji systemu rachunkowości, zarządzania finansami, doradztwa transakcyjnego, analiz *due diligence*. Autor wielu publikacji z zakresu rachunkowości i wyceny przedsiębiorstw. Konsultant firm doradczych i szkoleniowych, współtwórca projektów z rachunkowości finansowej i zarządczej dla wielu polskich przedsiębiorstw.

Wstęp

W ostatnich latach obserwuje się intensywnie postępujące procesy zmian w sprawozdawczości finansowej. Uznaje się powszechnie, że warunkiem koniecznym powodzenia procesów globalizacji gospodarki jest wypracowanie spójnych, ponadnarodowych wzorców sprawozdań finansowych wykorzystujących wspólne założenia i koncepcje, które pozwoliłyby na generowanie porównywalnych, zrozumiałych dla inwestorów informacji finansowych. Dlatego procesom globalizacji towarzyszy harmonizacja regulacji sprawozdawczości finansowej.

Podstawowe cele działania gospodarczego są od wieków niezmiennie determinowane przez trzy czynniki: zysk, pieniądź i ryzyko. Zarząd każdej jednostki gospodarczej powinien działać tak, aby relacje tych czynników, różne dla krótkiego i długiego horyzontu czasowego, prowadziły do wzrostu wartości rynkowej podmiotu.

W Polsce kilkunastoletnie doświadczenia stosowania ustawy o rachunkowości ujawniły wiele słabości i luk, które w dużej mierze komplikowały realizację funkcji informacyjnej rachunkowości, między innymi na skutek trudności w uzyskaniu informacji wiarygodnych i porównywalnych. W tym kontekście informacje o przepływach pieniężnych nabierają szczególnego znaczenia, istotne staje się również jednolite, prawidłowe i przejrzyste ich ujęcie w raporcie finansowym.

Polscy księgowi, a także przedstawiciele środowiska akademickiego od lat nie ustają w wysiłkach, aby walor użyteczności stał się trwałym atrybutem informacji generowanej przez coraz bardziej złożone systemy finansowo-księgowe i prezentowanej w sprawozdaniach finansowych. Nie jest to jednak zadanie proste, zwłaszcza w zakresie sprawozdawczości przepływów pieniężnych, która jest wciąż traktowana jak zło konieczne – mimo istotnego wzrostu świadomości jej znaczenia.

Brak jednolitego podejścia i szczegółowych interpretacji, stosunkowo krótki okres obowiązków sprawozdawczego *cash flow* oraz relatywnie niewielkie zain-

teresowanie kadry zarządzającej historycznymi przepływami pieniężnymi, jak również ich analizą, spowodowały, że *cash flow* stał się postrachem i zmurą wielu polskich księgowych, często bez względu na poziom ich wiedzy i doświadczenia.

Niniejsze opracowanie powstało w odpowiedzi na potrzeby i oczekiwania praktyków rachunkowości. Jego podstawowym celem jest wspomaganie polskich księgowych w trudnych pracach nad przygotowaniem rachunku przepływów pieniężnych zgodnie z wymaganiami ustawy o rachunkowości, ale również spójnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 7 dotyczącym podstawowych zasad sporządzania *cash flow*.

Książka ma przede wszystkim charakter praktyczny i dotyczy technicznych aspektów sporządzania rachunku przepływów pieniężnych. Jednocześnie nie zrezygnowano w niej z omówienia metodologicznych podstaw tego sprawozdania oraz kontekstu stosowania określonych procedur księgowych. Podstawowemu celowi niniejszego opracowania podporządkowano jego strukturę i zakres merytoryczny.

Opracowanie podzielono na trzy części. Część I obejmuje zagadnienia związane z regulacjami sprawozdawczości przepływów pieniężnych w Polsce i składa się z trzech rozdziałów. W rozdziale 1 przedstawiono rolę i miejsce rachunku przepływów pieniężnych w rocznym raporcie finansowym przedsiębiorstwa w nurcie zwiększania się znaczenia informacji finansowej jako wyznacznika rozwoju globalnych standardów rachunkowości. W rozdziale 2 opisano aktualny stan regulacji z zakresu sprawozdawczości przepływów pieniężnych w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem zapisów ustawy o rachunkowości i Krajowego Standardu Rachunkowości nr 1. Rozdział 3 poświęcono ogólnym zasadom ujmowania poszczególnych pozycji rachunku przepływów pieniężnych w podziale na wyodrębnione w sprawozdaniu obszary działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej.

W części II obejmującej pięć rozdziałów przedmiotem rozważań są zasady i techniki sporządzania rachunku przepływów pieniężnych. W rozdziale 4 przedstawiono założenia dotyczące rozbudowanego przykładu praktycznego, którego dane stanowią podstawę do prezentacji dwóch podejść technicznych do sporządzania rachunku przepływów pieniężnych metodą pośrednią. Po prezentacji metodologicznej rozwiązania przykładu w rozdziałach 5 i 6 przedstawiono metodologię korekt bilansowych oraz technikę zestawień pomocniczych, objaśniając wspomniane zasady i techniki na przedstawionym wcześniej przykładzie praktycznym. W rozdziale 7 opisano sposób sporządzania rachunku przepływów pieniężnych metodą trójstopniowej analizy gospodarczej. Rozdział 8 poświęcono sporządzaniu rachunku przepływów pieniężnych metodą bezpośrednią.

Rozważania zawarte w części III dotyczą szczególnych obszarów sprawozdawczości przepływów pieniężnych i obejmują trzy rozdziały. W rozdziale 9 omówiono podstawowe zagadnienia z zakresu dokumentowania strumieni

przepływów pieniężnych w sprawozdaniu finansowym oraz opisano specyfikę problemów związanych z analityką kont księgowych na potrzeby ujmowania przepływów pieniężnych. Rozdział 10 w całości poświęcono zasadom sporządzania skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych, ilustrując przedstawione zalecenia i rozwiązania przykładem praktycznym. Rozdział 11 obejmuje krótkie podsumowanie światowych tendencji rozwoju sprawozdawczości finansowej nawiązujących do nowoczesnych technik przekazywania informacji oraz propozycji stworzenia i wdrożenia nowatorskich zasad prezentacji informacji w sprawozdaniu finansowym, a więc również w rachunku przepływów pieniężnych.

Nieodłączną częścią książki są materiały dostępne na stronie www.praktyczne-aspekty-spp.eoficyna.com.pl (po wpisaniu zamieszczonego w książce kodu aktywacyjnego), obejmujące przykłady liczbowe oraz przedstawione w kolejnych rozdziałach techniki sporządzania rachunku przepływów pieniężnych.

Niniejsze opracowanie jest adresowane do księgowych sporządzających sprawozdania finansowe. Książka jest również przeznaczona dla szerokiego kręgu czytelników, w tym dla biegłych rewidentów, analityków finansowych, studentów, uczestników szkoleń i kursów z zakresu rachunkowości i finansów oraz dla zarządów jednostek gospodarczych.

Autorzy mają nadzieję, że każdy znajdzie w tym opracowaniu takie ujęcie problematyki *cash flow*, które pozwoli na lepsze zrozumienie procesów generowania użytecznej, rzetelnej, porównywalnej i wiarygodnej informacji finansowej. Książka ma pomagać w trudnym okresie implementacji rozwiązań międzynarodowych, ułatwiać przetrwanie okresu intensywnych zmian w polskim prawie bilansowym, jak również przygotować czytelnika do podjęcia wyzwań związanych z wpływem procesów harmonizacji rachunkowości na regulacje krajowe.

W latach 2010–2011 autorzy wydali w oficynie Wolters Kluwer Polska trzy książki stanowiące kompendium wiedzy na temat ewolucji oraz możliwości rozwoju i raportowania przepływów pieniężnych. W roku 2013, po poprawkach i aktualizacji, trylogia o przepływach pieniężnych doczekała się zwartego wydania, a obecnie, w roku 2015, ukazało się drugie, poszerzone wydanie tej swoistej monografii wiedzy o *cash flow* – *Przepływy pieniężne*.

Bo tak właśnie jest z przepływami pieniężnymi. Można o nich mówić i pisać bez końca. Są solą ziemi, niekwestionowanymi siłami napędowymi biznesu, początkiem i końcem... Szczęścia nie dają, ale trudno bez nich żyć.

Ewa Śnieżek

Część I

**Przepływy pieniężne w regulacjach
krajowych**

Dlaczego *cash flow*?

Ewa Śnieżek, Michał Wiatr

1.1. Informacja finansowa wyznacznikiem kierunku rozwoju globalnych standardów rachunkowości

W ostatnich dziesięcioleciach wyraźnie zarysowuje się większe natężenie procesów opartych na informacji (w różnych jej odmianach i aspektach) w stosunku do tych, których podstawą nadal są zasoby materialne. Przejście od gospodarki tradycyjnej do społeczeństwa informacyjnego, czego konsekwencją są również zmiany społeczne, spowodowało wyodrębnienie gospodarki opartej na wiedzy.

W gospodarce tradycyjnej o zdolnościach konkurencyjnych decydowały klasyczne zasoby przedsiębiorstwa: materiały i surowce, urządzenia i maszyny oraz finanse i energia. W globalnej gospodarce, oprócz surowców, ziemi i taniej pracy, głównymi kartami przetargowymi są informacje, wiedza, kompetencje i idee. A XXI wiek to bez wątpienia era informacji. Świat współczesnych organizacji utracił, już chyba bezpowrotnie, cechę trwałości będącą do tej pory gwarancją bezpieczeństwa ich istnienia. Przedsiębiorstwa działają obecnie w obszarze szybko rozwijających się rynków lokalnych, krajowych i międzynarodowych, na których panuje coraz większa konkurencja. Stają wobec ciągle zmieniającego się i pełnego sprzeczności otoczenia zewnętrznego oraz wymogów elastyczności zarówno w działaniu, jak i w wykorzystywaniu swoich zasobów. Zmuszone są do dostosowania się nie tylko do aktualnej sytuacji rynkowej, ale również do nadchodzących lub oczekiwanych zmian.

Dynamiczne zmiany otoczenia powodowane są głównie przez globalizację, która – znosząc bariery między narodami i ułatwiając działania o zasięgu globalnym – daje przedsiębiorstwom ogromną szansę rozwoju. Niestety, każdy kij ma dwa końce. Trudnym aspektem globalizacji jest zaostrzenie warunków konkurencji. Przedsiębiorstwa muszą nieustannie monitorować zmiany zachodzące w otoczeniu i reagować na nie, aby nie wypaść z gry.

W historiach o różnorodnych przemianach technicznych i kulturowych, które doprowadziły do globalizacji, na pierwszy plan wysuwa się zdecydowanie wymiana intelektualna w postaci idei, rozwiązań technicznych i metod działania (procedur technologicznych). Dyfuzja wiedzy ulegała stopniowemu przyspieszeniu w miarę rozwoju technik komunikowania się ludzi, społeczeństw i kultur. Obecny stan globalizacja zawdzięcza przede wszystkim rozwojowi technicznych środków przekazu myśli, wiedzy i konkretnych rozwiązań. Wprowadzona przez McLuhana metafora „globalnej wioski”¹ jest już faktem – świat oplata coraz gęstsza sieć połączeń. Dzisiaj, korzystając z internetu i systemów satelitarnych, pokonujemy przestrzeń w bardzo krótkim czasie. Powszechny dostęp do internetu znacznie przyspieszył procesy globalizacyjne. W XXI wieku informacje docierają z jednego krańca kuli ziemskiej na drugi w ułamku sekundy. Dzielenie się wiedzą nie jest pod tym względem niczym ograniczone.

Należy pamiętać, że procesy globalizacji i informatyzacji zachodzące we współczesnej gospodarce nie wyczerpują całego spektrum zmian w otoczeniu gospodarczym XXI wieku. To jedynie żyzne podłoże dla kolejnych przeobrażeń rzeczywistości. Przedsiębiorstwa ciągle stają przed nowymi wyzwaniami. Niezwykle wzrosła konkurencja na rynkach lokalnych, na które nieustannie wchodzi nowi gracze. Korporacje wykorzystują i wdrażają do praktyki gospodarczej najnowsze wyniki światowych prac badawczych i rozwojowych. Doskonalone są możliwości szybkiego poziomego transferu nowych technologii, nawet do bardzo skomplikowanych dziedzin. Zacieśniają się związki między handlem zagranicznym, inwestycjami, przepływem kapitału oraz możliwościami wykorzystania nowoczesnych technologii, których użycie często było ograniczone embargiem lub ciasno pojętym interesem grupowym.

W tak konkurencyjnym otoczeniu przedsiębiorstwa uciekają się do różnego rodzaju działań, takich jak aliance strategiczne, fuzje, przejścia czy franchising. Współczesny świat wymaga od przedsiębiorców elastyczności i umiejętności dostosowywania się do zmian. Wiele firm światowych stanęło przed koniecznością poprawy efektywności gospodarowania i konkurencyjności. Korporacje tworzą holdingi, konglomeraty, konsorcja itp.

Dobra informacja biznesowa, wiedza i kapitał intelektualny są ważnymi czynnikami wpływającymi na sukces firmy funkcjonującej w warunkach konkurencyjnego i zmiennego otoczenia. W związku z tym pomnażanie wiedzy, umiejętność jej wykorzystania oraz efektywne i wielopoziomowe zarządzanie informacją wydają się jednymi z największych wyzwań, przed jakim obecnie stoi gospodarka. W nowej rzeczywistości, zdynamizowanej i wspieranej nowymi

¹ „Globalna wioska” (*global village*) – termin wprowadzony przez Marshalla McLuhana w 1962 roku. Zob. M. McLuhan, *The Gutenberg Galaxy. The Making of Typographic Man*, University of Toronto, Toronto 1962, s. 154.

technologiami, gospodarka oparta na informacji i wiedzy nabiera szczególnego znaczenia – przyczynia się do kreowania rozwoju technologii informacyjnych oraz rozwoju nowych form organizacyjnych globalnych przedsiębiorstw.

Podstawowym jednak warunkiem jest osiągnięcie stanu, w którym obraz jednostki w sprawozdaniu finansowym przedstawia wszystkie istotne aktywa w ich wartości nawiązującej do wartości rynkowej. W tak przełomowych czasach rachunkowość staje przed wielkimi wyzwaniami. W tradycyjnych systemach rachunkowości dominują nadal aktywa rzeczowe i oparte na nich miary. Jak jednak powszechnie wiadomo, obraz podmiotu wyłaniający się nawet po niezwykle wnikliwej analizie bilansu czy innych elementów sprawozdania finansowego w wielu wypadkach znacznie odbiega od wizerunku podmiotu, jaki ukształtował się na rynku. Już na początku lat 90. twierdzono, że wartość księgową jako wskaźnik jest martwa, stanowi artefakt tego, co pozostało po erze przemysłowej. Problemy nurtujące współczesnych badaczy koncentrują się wokół tego, jak identyfikować, zmierzyć i ująć w sprawozdaniach aktywa pojawiające się w nowej gospodarce, aby sprawozdawczość finansowa właściwie spełniała swoją funkcję, tworząc podstawy rozrachunku społeczno-ekonomicznego.

Rachunkowość od wieków wywiera duży wpływ na rozwój gospodarczy, społeczny i cywilizacyjny. W warunkach postępującej globalizacji rynku kapitałowego w skali światowej obserwuje się coraz większe zapotrzebowanie na sprawozdania finansowe porównywalne, przejrzyste, prezentujące informacje istotne dla inwestorów kapitału.

Potrzeba ujednolicenia praktyki rachunkowości ściśle się wiąże z globalizacją wielu procesów zachodzących w gospodarce. Harmonizacja jest kwestią istotną zarówno dla sporządzających sprawozdania finansowe, jak i dla użytkowników tych sprawozdań.

Obserwując rozwój i specyfikę kształtowania krajowych regulacji rachunkowości w ciągu ostatnich lat, zauważa się wyraźnie tendencję do implementacji rozwiązań uznanych w skali międzynarodowej. W szczególności dotyczy to wpływu Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) oraz Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF):

Międzynarodowa standaryzacja [...] jest procesem, który ogranicza wybór, co prowadzi ostatecznie do przyjęcia tej samej metody rachunkowości przez wszystkie firmy we wszystkich krajach. Oznacza to ruch w kierunku globalnej jednolitości².

Stopień i zakres wykorzystania standardów międzynarodowych bywa różny w poszczególnych krajach. Jest to spowodowane wieloma czynnikami, między innymi specyfiką rozwoju rodzimej gospodarki, historią kraju, wymaganiami

² *Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF/MSR) a ustawa o rachunkowości – podobieństwa i różnice*, red. A. Jaruga, SKwP, Warszawa 2005, s. 12.

Opracowanie powstało w odpowiedzi na potrzeby i oczekiwania praktyków rachunkowości. Jego podstawowym celem jest wspomaganie polskich księgowych w trudnych pracach nad przygotowaniem rachunku przepływów pieniężnych zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości oraz spójnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 7 dotyczącym podstawowych zasad sporządzania *cash flow*. Książka ma przede wszystkim charakter praktyczny i dotyczy technicznych aspektów sporządzania rachunku przepływów pieniężnych. Omówiono w niej także metodologiczne podstawy tego sprawozdania oraz kontekst stosowania określonych procedur księgowych – aktualny stan regulacji w zakresie sprawozdawczości przepływów pieniężnych w Polsce i światowe trendy rozwoju sprawozdawczości finansowej. Publikacja jest przeznaczona dla księgowych sporządzających sprawozdania finansowe, a także dla biegłych rewidentów, analityków finansowych, studentów oraz uczestników szkoleń i kursów z zakresu rachunkowości i finansów.

Opracowanie jest konsekwentnie podporządkowane ogólnej tezie, że w każdej formie gospodarowania od najdawniejszych czasów głównym źródłem postępu gospodarczego była, jest i będzie wszechstronna informacja. Informacja ekonomiczna dotycząca przedsiębiorstwa jest zawarta w sprawozdaniu finansowym, którego elementem w przedsiębiorstwach będących uczestnikami obrotu gospodarczego jest sprawozdanie z przepływów środków pieniężnych. Problemy związane ze sporządzeniem i analizą tego rachunku wymagają ciągłego badania i uptylizarnych opracowań. Temu celowi służy ta publikacja.

Prof. dr hab. Zbigniew Messner

Materiały online ilustrujące metody opisane w publikacji oraz służące do samodzielnego sporządzania rachunku przepływów pieniężnych są dostępne po wpisaniu zamieszczonego w książce kodu aktywacyjnego na stronie www.praktyczne-aspekty-spp.eoficyna.com.pl

Zamówienia:

tel. 801 04 45 45, fax 22 535 80 01

zamowienia.książki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

9788326493607 W02P01

ISBN 978-83-264-9360-7

9 788326 493607

Cena 59 zł (w tym 5% VAT)